

1. Aká je história Vašej spoločnosti? Kedy bola založená a aké sú významné medzníky v jej histórii ?

Vznik spoločnosti Calendula, a.s. ako spracovateľa liečivých rastlín a prírodných látok so sídlom v Novej Ľubovni je spojený s výsledkami výskumu pestovania liečivých rastlín v horských a podhorských podmienkach, ktoré začalo Poľnohospodárske družstvo Rozkvet v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika a Katedrou špeciálnej biológie v Košiciach v roku 1980 pod hlavnou garanciou podniku Slovakofarma Hlohovec (teraz Zentiva, a.s).

Následne v roku 1983 v rámci štátnej výskumnej úlohy sa začalo s výstavbou haly pre pozberovú úpravu a spracovanie liečivých rastlín destiláciou a v roku 1985 došlo k výstavbe haly pre overenie výroby extraktov. V roku 1986 nastalo väčšie oživenie a rozmach výroby extraktov určených pre farmaceutickú a kozmetickú výrobu, čo viedlo k rozšíreniu pestovania liečivých rastlín.

Calendula začala svoju výrobnú činnosť od januára 1999, kedy sa prevádzka spracovania liečivých rastlín v Poľnohospodárskom družstve Rozkvet v Novej Ľubovni pretransformovala na akciovú spoločnosť. Počas nasledujúcich rokov vedenie spoločnosti vyvíjalo značné úsilie pre modernizáciu a inováciu výroby.

Medzi významné medzníky v jej histórii patrí:

- Výstavba a rekonštrukcia výrobných a skladovacích priestorov podľa podmienok správnej výrobných praxe.
- Modernizácia a zabezpečenie prístrojového vybavenia laboratória pre kontrolu kvality surovín a vyrábaných produktov.
- Zakúpenie technológie pre výrobu práškových extraktov.
- Zakúpenie nových technologických liniek pre balenie finálnych výrobkov zavedenie systému environmentálneho manažérstva a systému kvality podľa ISO 14001 a 9001 spoločnosťou SGS Slovakia. V súčasnosti je spoločnosť držiteľom certifikátov podľa medzinárodných noriem ISO 14001 : 2004 a ISO 9001: 2008.
- Získanie Certifikátu Správnej výrobných praxe, udeleného Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv Bratislava.
- Ocenenie vyrábanej kozmetika značky Calendula na Interbeauty 2004 Zlatou Inchebou.

2. Na ktoré liečivé rastliny sa pri spracovaní zameriavate? Akým spôsobom si zabezpečujete surovinu? Pri zabezpečovaní suroviny využívate zber divorastúcich alebo pestovaných liečivých rastlín? Vlastníte aj nákupne na výkup liečivých rastlín? Ktoré liečivé rastliny v súčasnosti vykupujete? Vykupujete liečivé rastliny aj od drobných pestovateľov?

Liečivé rastliny nakupujeme od zmluvných dodávateľov. Pred dodaním tovaru požadujeme poslať vzorku, ktorej kvalitu skontroluje naše laboratórium. Ak kvalita vyhovuje, uzatvára sa dohoda o dodávke.

V sortimente vyrábaných extraktov sa používajú rastliny z pestovaného, aj z divorastúceho zberu. Zmluvných pestovateľov kontrolujeme a vyžadujeme od nich dodržiavanie predpísaných agrotechnických postupov pestovania, zberu a následného spracovania.

Výkupne liečivých rastlín nevlastníme. Rastliny zabezpečujeme od zmluvných dodávateľov. Sú medzi nimi aj drobní dodávatelia, ktorí liečivé rastliny pestujú, prípadne zbierajú vo voľnej prírode. Sortiment liečivých rastlín je veľmi široký a prispôsobuje sa požiadavkám zákazníkov. V súčasnosti spracovávame okolo 200 druhov liečivých rastlín.

3. Akým spôsobom zabezpečujete kvalitu svojich produktov? Aké certifikáty ste získali? Využívate pri zabezpečovaní kvality aj systém správnej výrobnéj praxe, ktorú konkrétne?

Dohľad nad vstupnou a výstupnou kvalitou surovín a vyrábaných produktov zabezpečujeme vo vlastnom analytickom laboratóriu, prípadne sa objednáваме kontrolné analýzy v externých akreditovaných laboratóriách.

Kvalita vyrábaných extraktov a finálnych výrobkov zodpovedá požiadavkám Európskeho liekopisu, Potravinovému kódexu, prípadne sa prispôsobuje podľa špecifikácie určenej zákazníkom. Výroba sa riadi podľa podmienok medzinárodných ISO noriem ISO 9001, ISO 14001 a podmienok Správnej výrobnéj praxe pre farmaceutickú výrobu (GMP) a sme držiteľmi uvedených certifikátov.

4. Aký je súčasný sortiment Vašich produktov? Čo je nosným výrobným programom Vašej výroby? Ktoré prípravky z Vášho sortimentu sa zaraďujú medzi lieky a ktoré medzi doplnky výživy? Pri výrobe používate tradičné receptúry alebo vyvíjate aj nové prípravky? Ktoré produkty z Vášho sortimentu sú na trhu najžiadanejšie?

V rámci výskumu a vývoja spolupracujeme s rôznymi výskumnými inštitúciami, vysokými školami a výrobnými podnikmi. Výrobnou činnosťou nášho podnikuje:

- Výroba tekutých vodno-alkoholických, propylénglykolových a práškových extraktov.
- Silice, tieto produkty sú určené pre ďalšie spracovanie v potravinárskych, farmaceutických a kozmetických spoločnostiach.
- Výroba základných látok pre farmaceutické prípravky.
- Výroba finálnych kozmetických prípravkov, ktoré sme vyvinuli v spolupráci s lekármi-dermatológmi Ústavu lekárskej kozmetiky Bratislava a inými spolupracujúcimi spoločnosťami. Pleťová kozmetika je určená pre spotrebiteľov s problematickou a normálnou pleťou.

Medzi ďalšie prípravky patria výrobky na ošetrovanie ústnej dutiny – Bukofit, dezinfekčné prípravky – Ľaliafit spray, Propofit a masáže gély – Ľaliafit gél, Yven gél, Yven gél H.

- Výroba výživových doplnkov. Špeciálne výživové doplnky sú na prírodnej báze a napomáhajú riešiť problémy trávenia, problémy diabetikov a problémy spojené so zvýšenou hladinou neutrálnych tukov. Ide o výrobky Cynarofit, kapsule Diabetky a Lipidofit.

Výrobné kapacity spoločnosti umožňujú poskytovať aj služby a práce na základe objednávky podľa špecifikácie zákazníka, ako je:

- Výroba a balenie tekutých prípravkov určených ako kozmetické prípravky, výživové doplnky
- Výroba a balenie krémov a mastí
- Výroba a balenie hromadne vyrábaných liekov – tinktúr

5. Čo nového pripravujete na trh v najbližšom období? Vaše výrobky ste uviedli na náš trh, pokúsili ste sa s nimi uplatniť i na zahraničných trhoch? Ak áno, o ktoré prípravky ide?

Výroba a inovácia výrobkov je prispôsobená požiadavke trhu. Ide o extrakty, aj o finálne kozmetické a výživové prípravky. Rozšírili sme sortiment zahus-tených extraktov používaných pri výrobe potravinových doplnkov pre domáci a za-hraničný trh. Naše výrobky predávame nielen na Slovensku, ale aj v krajinách EU. Sú to najmä extrakty.

6. Akú perspektívu vidíte v pestovaní a spracovaní liečivých rastlín na Slovensku? Myslite si, že záujem o „zelenú medicínu“ bude u spotrebiteľa aj naďalej pretrvávať alebo je to len módna vlna, ktorá časom opadne?

V pestovaní liečivých rastlín treba venovať veľkú pozornosť následnej pozberovej úprave, a to predovšetkým sušeniu, od ktorého závisí kvalita rastlín. V malopestovateľskej oblasti z dôvodu vysokých kapitálových finančných nákladov je nedostatok sušiarenských kapacít, čo v značnej miere bráni rozširovaniu pestovania.

Aj legislatívne požiadavky sú častou prekážkou zberu, ide najmä o vstup na pozemok, kde sa liečivé rastliny nachádzajú. Finančná náročnosť mnohokrát odrádza prípadných záujemcov o pestovanie a zber. Používanie liečivých rastlín v ľudovom liečiteľstve pretrváva už tisíročia, a preto si myslím, že záujem o prírodné prípravky nie je módna vlna. Záujem o vybraný druh rastlín dnes veľmi závisí od sily reklamy, čo sa niekedy zneužíva na úkor kvality výrobkov.

Na otázky redakcie odpovedal Ing. Daniel Bucko, manažér pre ekonomiku a obchod, Calendula, a.s. Nová Ľubovňa